

ODPOVĚDNOST JEDNATELE VE FIRMĚ

Chystáte se založit společnost s ručením omezeným?
Nebo jste dostali nabídku stát se jednatelem firmy? Přečtěte si,
jakou odpovědnost na sebe jako jednatel berete. Účetní a daňoví
specialisté z UOL s Mgr. Petrem Mikyskem pro vás také shrnuli,
jaké jsou náležitosti této funkce a jak ukončit činnost společnosti
s ručením omezeným.

Pokud vás při čtení napadne jakákoliv otázka, ozvěte se nám,
rádi vám poradíme.

UOL[®]
ÚČETNICTVÍ
www.uol.cz
+420 910 190 008
info@uol.cz

MIKYSEK
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Mgr. Petr Mikysek

www.prava.cz

PS: E-book je pro všechny zdarma. Sdílejte ho se všemi,
které by mohl zajímat.
Děkujeme.

Vaši daňoví specialisté z UOL s Mgr. Petrem Mikyskem

Obsah

Kdo je jednatel.....	4
Jeden jednatel, nebo víc?.....	5
Jmenování jednatele	5
Kdo se může ucházet o funkci jednatele?	6
Kdo je společník	7
Ručení společníka	7
Prokurista.....	8
Orgány společnosti s ručením omezeným.....	9
Valná hromada	9
Jednatel	9
Dozorčí rada	9
Odpovědnost jednatele versus zaměstnance.....	10
Vymáhání škody	10
Trestní odpovědnost.....	11
Uzavření jednatelské smlouvy	12
Náležitosti jednatelské smlouvy	13
Co by smlouva měla obsahovat?	14
Komerční pojištění odpovědnosti.....	14
Změna jednatele	15
Zánik funkce jednatele	16
Prodej společnosti	17
Nákup společnosti	18
Povinnosti s. r. o. vůči rejstříku.....	19
Účetní závěrky a správce daně	20
Co se musí z účetní závěrky zveřejnit?	20
Ukončení činnosti společnosti	21
Likvidace společnosti.....	22

Kdo je jednatel

Jednatel je takový manažer firmy. Je to funkce, kterou ukládá české obchodní právo. Jako jednatel jste zodpovědní za hospodaření firmy a také zastupujete firmu navenek. Jde o funkci, která **musí figurovat v každé společnosti s ručením omezeným**.

Jednatel nese veškerou právní odpovědnost za chod společnosti. Dbá například na to, že firma řádně vede účetnictví a plní své povinnosti vůči úřadům.

Jednatel musí být vůči společnosti, kterou zastupuje, loajální. To znamená, že **upřednostňuje zájmy společnosti** před svými a jedná s péčí řádného hospodáře. Ke každému rozhodnutí si musí obstarat všechny potřebné podklady, zvážit všechna rizika a alternativy.

Také to znamená, že nedělá nic, co by mohlo být v rozporu se zájmy společnosti.

Pozor na zákaz konkurence. Jako jednatel nesmíte vykonávat funkci statutárního orgánu v jiné společnosti se stejným nebo podobným předmětem činnosti ani podnikat ve stejném oboru nebo se podílet na podnikání jiné společnosti, která podniká ve stejném oboru.

Dříve byl k vyloučení zákazu konkurence nutný souhlas všech společníků, na základě novely § 199 Zákona č. 90/2012 Sb. (**zákon o obchodních společnostech a družstvech**) může společnost zrušení zákazu konkurence upravit přímo ve společenské smlouvě. Společenská smlouva může určit další zakázané činnosti nebo naopak zákonem zakázané činnosti vyloučit. Pokud dojde k vyloučení zákazu konkurence, znamená to, že jako jednatel můžete souběžně podnikat i v úplně stejném oboru a žádný souhlas společníků k tomuto nepotřebuje.

V menších společnostech **bývá jednatel totožný s majitelem**, ale není to tak vždy.

Jednatel za případné nedodržení svých povinností **ručí celým svým majetkem**. Osobně zodpovídá za své jednání a za svá rozhodnutí.

Pokud nějaké rozhodnutí pečlivě zváží, ale později z něj vznikne škoda, neznamená to, že jednatel za škodu automaticky odpovídá.

Příklad

Společnost se prostřednictvím jednatele rozhodne podnikat v hoteliérství. Dva měsíce nato přijde lockdown, který investici zcela zmaří. Tuto informaci jednatel neměl a ani nemohl mít ve chvíli rozhodování, a proto to není odpovědnost jednatele.

Jeden jednatel, nebo víc?

Jednatelům bývá fyzická osoba, ale **může jím být i právnická osoba**. Nicméně pokud je členem statutárního orgánu společnosti jiná právnická osoba, vždy ji musí zastupovat konkrétní fyzická osoba a ta musí být zapsána v obchodním rejstříku.

Jednatel může být **jeden** nebo jich **může být více**. Pokud je ve společnosti jmenováno více jednatelů, musí být v zakladatelské listině nebo zakladatelské smlouvě uveden způsob jejich jednání. Buď může jednat každý samostatně v plném rozsahu přes stanovený finanční limit, nebo musí jednat společně.

Pokud musí jednat společně, pak každé jednání musí být prováděno podpisem všech jednatelů.

Jmenování jednatele

Funkce jednatele vzniká jmenováním nejvyšším statutárním orgánem společnosti. Zároveň s funkcí vzniká s ní spojená odpovědnost. Jednatel má oprávnění k jednání jménem společnosti.

Kdo se může ucházet o funkci jednatele?

- Fyzická osoba, která je **bezúhonná**.
- Je plně **svéprávná** (dosáhla 18 let a je způsobilá k právním úkonům).
- **Není členem dozorčí rady** v dané společnosti.
- **Právnícká osoba** (tuto osobu musí zastupovat konkrétní fyzická osoba).

Podle občanského zákoníku by měl jednatel zvážit, zda je schopný zastupovat firmu. Nemůže se vykroutit z odpovědnosti, kterou na sebe vzal, s tím, že nevěděl, co vše to bude od něho vyžadovat.

Musí vždy **jednat pečlivě a s potřebnými znalostmi**.

Podle zákona se musí rozhodovat na základě rozumného maxima informací, v dobré víře a s nezbytnou loajalitou k firmě.

S funkcí jednatele je neslučitelné členství v dozorčí radě, protože rada dohlíží na činnost jednatelů.

Kdo je společník

Společník je majitel nebo spolumajitel firmy. Je oprávněn hlasovat na valné hromadě. **Za firmu nejedná.**

Ručení společníka

Jako společník **za dluhy společnosti neručíte.**

Jak už sám název napovídá, jde o společnost s ručením omezeným. Ručení je omezené z pohledu společníka na výši nesplaceného vkladu.

Pokud je při zakládání společnosti základní vklad 200 000 Kč a společník vloží jen 100 000 Kč, **ručí za dluhy společnosti do výše nesplacené částky vkladu**, tedy do výše 100 000 Kč. Pokud je vklad splacený celý, společník neručí za nic.

Základní kapitál je částka, která musí být na účtu v okamžiku vzniku společnosti a zápisu do rejstříku. Poté ji společnost může spotřebovat. Neočekává se, že bude stále na účtu.

Prokurista

Prokurista má obecnou zodpovědnost, stejně jako obecný zmocněnec. Prokurista je sice osoba, která se zapisuje do rejstříku, ale **nejedná se o statutární orgán**. Stejně jako jednatel za společnost jedná s péčí řádného hospodáře.

Orgány společnosti s ručením omezeným

Valná hromada

Nejvyšším statutárním orgánem společnosti s ručením omezeným je valná hromada. **Rozhoduje o nejpodstatnějších záležitostech společnosti:** například o jmenování jednatele, o změnách společenské smlouvy, změnách výše základního kapitálu nebo zrušení společnosti. Valná hromada se koná alespoň jednou do roka a zúčastňují se jí společníci osobně nebo v zastoupení zmocněnce na základě písemné plné moci.

Jednatel

Jednatel je statutárním orgánem společnosti s ručením omezeným, který je **zapsán v obchodním rejstříku**.

Dozorčí rada

Dozorčí rada je **kontrolním orgánem společnosti** s ručením omezeným.

Zřizuje se, pokud tak stanoví společenská smlouva nebo zvláštní zákon.

Odpovědnost jednatele versus zaměstnance

Jednatel může pověřit zaměstnance nějakým úkolem.
Například pověří obchodního ředitele vedením jednání.

Pokud tento obchodní ředitel udělá rozhodnutí, které vede ke škodě, a prokáže se, že věděl, že povede ke škodě, je za to odpovědný.

U zaměstnance je odpovědnost omezená 4,5 násobkem jeho průměrného měsíčního platu

Oproti tomu jednatel v případě prokázané odpovědnosti za škodu způsobenou společností odpovídá **celým svým majetkem**.

Vymáhání škody

Podmínkou vymáhání škody po jednatele je, že **dluh není vymahatelný po společnosti**. Jde o situaci, kdy věřitel má pravomocný rozsudek, ale přesto dluh není vymahatelný. Věřitel může vyzvat jednatele, aby uhradil škodu. U soudu se pak bude řešit, zda ke škodě došlo kvůli špatnému rozhodnutí jednatele, tedy zda jednatel jednal s péčí řádného hospodáře, nebo ne.

Pokud by soud došel k závěru, že péče řádného hospodáře byla zanedbána, **může uložit jednatele povinnost škodu nahradit**.

 Pozor! Podobná situace nastává při insolvenční insolvenční soud může zkoumat, jestli jednatel nepřispěl k insolvenční společnosti. Pokud zjistí, že ano, může jednatele uložit povinnost uhradit škodu.

Soud posuzuje, jestli jednatel jednal loajálně a s péčí řádného hospodáře a obstaral si všechny potřebné informace.

Ani špatné rozhodnutí nemusí znamenat, že musí ručit za dluhy společnosti.

Jednatel ručí za dluhy společnosti pouze v případech, o kterých mluví zákon. Pokud něco poruší, nejedná s péčí řádného hospodáře, a kvůli tomu není společnost schopná plnit své závazky.

Insolvence je stav, kdy je společnost předlužená a není schopná plnit své závazky. Pokud dojde k této situaci, **jednatel má povinnost podat návrh na insolvenční**. Pokud návrh nepodá včas, za vzniklou škodu odpovídá jednatel.

Trestní odpovědnost

Jakékoliv neodvedené povinné odvody za zaměstnance se automaticky považují za trestný čin.

Odpovědnost se nepřenáší. Za to, co rozhodl nebo udělal někdo jiný, např. druhý jednatel nebo majitel, odpovídá každý zvlášť.

Uzavření jednatelské smlouvy

Jednatelé mohou mít vůči své firmě sjednanou jednatelskou smlouvu. **Není to ze zákona povinné**, ale pokud ji sepíšete, upravíte vztah jednatele a s. r. o podle svých představ a předejdete komplikacím při odměňování jednatele.

Jednatelská smlouva může být za úplatu nebo zdarma.

Částka do 4 000 Kč za měsíc přináší úlevy. Odvádí se jen zdravotní pojištění a nejste povinně přihlášení k sociálnímu pojištění.

Z částky vyšší než 4 000 Kč odvádíte zdravotní i sociální pojištění, jak jste zvyklí u klasické mzdy.

Dobré vědět:

Jednatelská smlouva není ovlivněna zákoníkem práce, a proto se jí netýká minimální mzda. **Jednatelská odměna může být v jakékoliv výši.** Nastavení odměny je na vás.

Jako jednatel můžete získat i **benefity**, jako je stravné, cestovní náhrady, příspěvky na volnočasové aktivity a podobně.

Jednotlivým benefitům se detailně věnujeme v ebooku **Zaměstnanecké benefity: Které se vám vyplatí a které radši vyměnit?**

Zároveň s jednatelskou odměnou můžete mít uzavřenou i pracovní smlouvu, ale pouze pro výkon jiné než jednatelské činnosti.

Náležitosti jednatele smlouvy

Musí být:

- písemná
- schválená nejvyšším orgánem společnosti – valnou hromadou nebo jediným společníkem

Ze zákona jediný společník jednočlenného s. r. o. vykonává funkci valné hromady, a to nejen ke schvalování smlouvy, ale i ke všem ostatním změnám (změna sídla, společenské smlouvy, zakladatelské listiny).

Pokud smlouva není schválena, není platná a veškerá plnění mohou být zpochybněna účetně nebo v případě prodeje novým majitelem.

Pozor! Ve smlouvě musí být **uvedené veškeré benefity**, které jednatele přísluší. Jinak řečeno, co ve smlouvě není uvedeno, to si jednatel nemůže nárokovat.

Podpisy na smlouvě nemusíte ověřovat a nemusí být proveden ani notářský zápis.

Co by smlouva měla obsahovat?

Doporučujeme v ní uvést tyto body:

- označení smluvních stran
- přesné pojmenování toho, na co má jednatel nárok: výše odměny, benefitů a pravidel pro výplatu mimořádných odměn a podílu na zisku

Dále může obsahovat:

- pojištění jednatele
- smluvní pokuty
- podrobnosti ke svolávání a vedení valné hromady
- konkurenční doložku i po skončení výkonu funkce

Může popisovat také způsob jednání za společnost např. v případě, že je ve společnosti víc jednatelů (samostatně/společně).

Dobré vědět:

Ve smlouvě můžete detailně rozvést, jaké odpovědnosti jednatel má. Můžete sjednat i přísnější odpovědnost, ale nemůžete ji zmírnit oproti zákonu. Smlouva například může stanovit, že jednatel musí jednat s odbornou péčí. Jedná se o vyšší požadavek než péče řádného hospodáře.

Jedná se o klasickou smlouvu, kterou můžete doplnit o dodatky. Každý dodatek musí schválit statutární orgán společnosti.

Komerční pojištění odpovědnosti

Společnost může jednatele sjednat pojištění odpovědnosti.

Pokud je pojistná smlouva sjednaná mezi společností a pojišťovnou a pojistné platí společnost, jedná se o **nedaňový náklad**. Zároveň se jedná o příjem jednatele, který se **přidává**.

Pokud je pojistka sjednaná mezi jednatelem a pojišťovnou a společnost za jednatele platí pojistné, **účtuje se jako pohledávka**.

Změna jednatele

Pokud se mění jednatelé ve společnosti, každý ručí za období, ve kterém funkci jednatele zastával.

Odvolání nebo jmenování jednatele je účinné od rozhodnutí nejvyššího statutárního orgánu. Zápis v obchodním rejstříku je jen deklaratorní.

Jak postupovat při vymáhání škody po bývalém jednateři?

Jménem společnosti můžete vymáhat škodu po původním jednateři.

Jakékoliv soudní řízení obrací důkazní břemeno. Pokud někdo o jednateři tvrdí, že nejednal s péčí řádného hospodáře, jednatel **musí u soudu dokázat, že jednal s péčí řádného hospodáře.**

Pokud by se například stalo, že jednatel podepíše směnku na 1 000 000 Kč, kterou při prodeji společnosti zamlčí, můžete podat trestní oznámení. Policie se tím bude zabývat a vyhodnotí situaci.

V rámci občanskoprávní roviny je potřeba nejprve označit dlužníka a vyzvat ho, aby se k tomu vyjádřil a popřípadě aby škodu nahradil. Pokud to neudělá, je možné podat žalobu k soudu.

Zánik funkce jednatele

Funkce zaniká:

- odvoláním
- rezignací
- smrtí

Valná hromada může jednatele odvolat.

Jednatel může na svou funkci rezignovat. Rezignaci musí jednatel adresovat společnosti.

Funkce jednatele **končí uplynutím doby, kterou stanovuje smlouva**. Pokud to smlouva neurčuje, podle občanského zákoníku končí uplynutím 2 měsíců od doručení rezignace společnosti. Společnost může schválit kratší lhůtu.

Pozor! K vymazání z obchodního rejstříku nedochází automaticky. Pokud není provedena změna, bývalý jednatel může dát podnět na obchodní rejstřík, že zápis v rejstříku neodpovídá skutečnosti.

Zákon nařizuje, aby každá společnost měla svého jednatele, a je to i v zájmu společnosti. Ale může se stát, že jednatel podá rezignaci a společnost potřebuje nějakou dobu na vyhledání dalšího. Není to sice v souladu se zákonem, ale reálně se nic neděje, když společnost například půl roku nemá jednatele. Není nutné během 14 dnů sehnat někoho jen proto, aby společnost nějakého jednatele měla.

Prodej společnosti

Základní dokumenty:

- smlouva o převodu podílu společnosti
- odvolání a jmenování nového jednatele

Při prodeji společnosti je potřeba podepsat smlouvu o převodu podílu. Tím se automaticky **nemění jednatel**. Nejvyšší statutární orgán rozhodne například o odvolání z funkce původního jednatele a zvolí nového.

Převod podílů funguje obdobně jako změna jednatele. Je účinný od podpisu smlouvy, zápis je opět deklaratorní. Je zde jediná výjimka. Formálně smlouva o převodu podílu musí obsahovat doložku, že smlouva byla doručena společnosti. **Podpisy obou stran musí být úředně ověřené.**

Nákup společnosti

Pokud kupujete společnost, buďte obezřetní a zjistěte si o ní maximum informací.

Doporučujeme mít předem k dispozici **účetní doklady**.

Požadujte po původním majiteli, aby deklaroval, že dokumenty, které předložil, odpovídají skutečnosti, že nic nezamlčel a nezfalšoval. Také **požadujte výslovnou záruku**, že prodávající nahradí případný nečekaný závazek – například podepsanou směnku, která momentálně není vidět v účetnictví. K tomu vám poslouží i jiné zajišťovací prostředky typu směnky.

Povinnosti s. r. o. vůči rejstříku

Společnost má dvě povinnosti:

1) zápis změn ve formě návrhu

Pokud chcete v rejstříku něco změnit (např. název nebo sídlo korporace, předměty podnikání, činnosti, společníky, jednatele, ...), musíte podat návrh, který **je zpoplatněný**. Návrh se podává pomocí návrhového formuláře a rejstřík o něm rozhoduje.

2) formální zakládání listin do sbírky listin

Do sbírky listin musí společnost vždy doručit:

- jakoukoliv změnu společenské smlouvy nebo zakladatelské listiny
- rozhodnutí o jmenování a odvolání statutárního orgánu, tedy zápis z valné hromady nebo rozhodnutí jediného společníka
- veškeré účetní závěrky (řádné i mimořádné)
- rozhodnutí o zrušení právnické osoby, ať už formou likvidace, nebo jinak

Pozor! Pokud společnost neplní své povinnosti, může ji rejstříkový soud vyzvat k nápravě. Pokud nápravu neprovede, může následovat pokuta až do výše 100 000 Kč.

Novela zákona o rejstřících uvádí, že pokud společnost 2 roky po sobě nezaloží do rejstříku to, co se po ní požaduje (např. účetní závěrky), **rejstříkový soud může společnost vymazat z rejstříku**. Obvykle rejstříkový soud nejprve vyzve společnost k nápravě. Pokud společnost nápravu nezařídí, může ji rejstřík automaticky vymazat bez likvidace.

Pozor! Výmaz společnosti je nevratný!

Podrobnější informace najdete v **zákoně o veřejných rejstřících**.

Účetní závěrky a správce daně

Pokud správce daně při kontrole zjistí, že jste nedoložili účetní závěrku, vyzve vás, abyste do 15 dnů údaje doplnili nebo zveřejnili.

Co se stane, když na výzvu nereagujete? Finanční úřad vám může vyměřit **pokutu ve výši 3 % aktiv společnosti**. Minimálně se jedná o 5 000 Kč.

Mikro společnosti zveřejňují rozvahu jen v mikro rozsahu. I když jste na FÚ podali rozvahu v plném rozsahu, na obchodní rejstřík můžete podat jen rozvahu v mikro rozsahu.

Dobré vědět:

Od Nového roku můžete v daňovém přiznání požádat, aby za vás tyto výkazy zveřejnil správce daně.

Co se musí z účetní závěrky zveřejnit?

Záleží na velikosti společnosti.

Mikro společnost zveřejňuje:

- přílohu
- rozvahu v mikro rozsahu

Mikro společnost je společnost do 10 zaměstnanců, aktiv do 9 000 000 Kč a čistého ročního obrátu do 18 000 000 Kč.

Malá společnost zveřejňuje:

- výsledovku
- rozvahu

Malá společnost je společnost do 50 zaměstnanců, aktiv do 100 000 000 Kč a čistého ročního obrátu do 200 000 000 Kč.

Auditovaná společnost zveřejňuje:

- zprávu auditora
- přílohu k účetní závěrce

Ukončení činnosti společnosti

Činnost společnosti může ukončit:

- likvidace
- insolvenční návrh

Pokud už nechcete se společností podnikat, ale nenajdete žádného zájemce, můžou nastat dvě situace. O tom, jaká varianta nastane, rozhoduje předpokládaný zůstatek společnosti. V případě kladného nebo nulového zůstatku můžete uzavřít podnikání pomocí **likvidace**. Jedná se o poměrně složitý proces. Pokud je společnost předlužená, podejte **insolvenční návrh**.

Likvidace společnosti

O likvidaci rozhoduje valná hromada nebo jediný společník. Musí stanovit, kdo bude zastávat funkci likvidátora. Likvidátorem může být kdokoliv. Nemusí to být jednatel, společník ani někdo z firmy.

Toto rozhodnutí vyžaduje formu notářského zápisu.

Likvidátor musí provést řadu kroků, které stanovuje zákon. Má povinnost jednat s péčí řádného hospodáře.

Jedním z kroků je **nezbytné zpeněžení likvidační podstaty**. Likvidátor musí ocenit majetek a zajistit jeho prodej. Pohledávky může vymáhat sám nebo je zadat specializované firmě, případně nabídnout k odprodeji.

Dále je nutné zajistit uhrazení všech závazků vůči státu (odvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení apod.).

Mezi další kroky patří projednání likvidace s příslušným finančním úřadem nebo jednání s archivem o tom, které listiny bude chtít archivovat.

Pozor! Dokud nemáte potvrzení archivu o uložení archiválií, nemůžete likvidaci uzavřít. Tento úkon nařizuje zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě.

Musíte také v obchodním věstníku uvést **výzvu všem potenciálním věřitelům**, aby se přihlásili o své pohledávky. Tuto výzvu musíte opakovat dvakrát s časovým rozestupem.

Na konci této cesty je konečná **zpráva likvidátora**, která obsahuje zůstatek, návrh na rozdělení likvidačního zůstatku a účetní závěrku. Tuto zprávu likvidátor předává k projednání a schválení statutárnímu orgánu. Aby byla likvidace dokončená, musí statutární orgán zprávu schválit.

Návrh na rozdělení likvidačního zůstatku není možné schválit, dokud nejsou uspokojena práva všech věřitelů, kteří se o své pohledávky přihlásili včas.

Likvidační proces končí **podáním návrhu na výmaz z obchodního rejstříku**. Návrh podejte prostřednictvím formuláře na stránce www.justice.cz.

K návrhu přiložte tyto přílohy:

- souhlas správce daně s výmazem
- konečnou zprávu o průběhu likvidace
- potvrzení o uložení archiválií

K zániku společnosti dochází **výmazem společnosti** z obchodního rejstříku.

Pokud se rozhodnete pro likvidaci společnosti, počítejte s tím, že bude trvat minimálně půl roku.

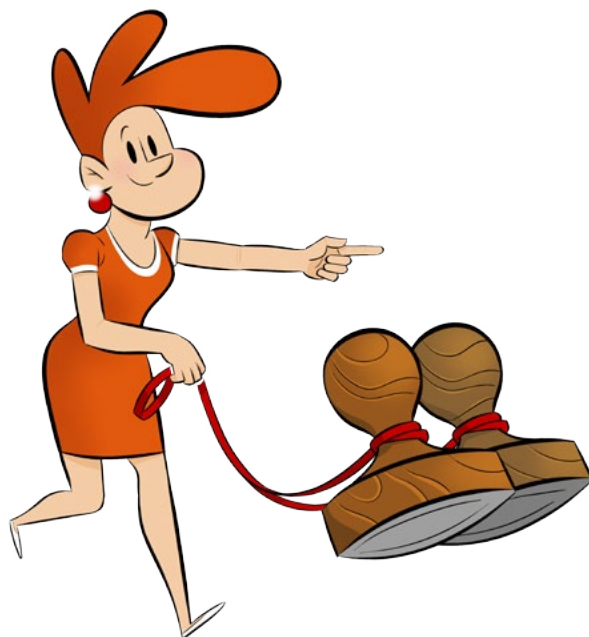
Druhé možnosti, tedy insolvenční, se budeme věnovat v některém z dalších e-booků.

Hod'te účetnictví za hlavu.

Funkce jednatele může být náročná, s jedním si ale vy a vaše společnost nemusíte lámat hlavu. O daně a účetnictví se za vás postarají účetní specialisté z UOL – a rádi! Ozvěte se nám.

- Vyzvedneme si od vás doklady.
- Digitalizujeme je.
- Poradíme s daněmi.
- Zastoupíme vás na úřadech.

Náš účetnictví baví.

www.uol.cz

+420 910 190 008

info@uol.cz